

ἐπεκράτησε κατακραυγή καὶ πολλαὶ ἠκούσθησαν λοιδορίαι καὶ δυσφημίαι κατὰ τοῦ Μιχαὴλ καὶ τῆς Προκοπίας, ἥτις ἠναγκάσθη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἄλλ' ἡ ἀποχώρησις τῆς βασιλίσης δὲν κατήνασε τὰ πνεύματα. Τὴν ταραχὴν αὐτῶν ἠὔξησεν ἔκλειψις ἡλίου συμβᾶσα τῇ 4 Μαΐου. Τὰ δὲ νέα στρατιωτικὰ ἁμαρτήματα εἰς τὰ ὁποῖα περιέπεσεν ὁ βασιλεὺς δὲν ὑπῆρξαν ἐπιτήδεια νὰ ἐλαττώσῃ τὴν ἐκ τοσούτων αἰτιῶν κορυφωθείσαν ἀθυμίαν τοῦ πλήθους. Τῷ ὄντι ἀντὶ νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν Βουλγαρίαν ἵνα διακολύσῃ τὸν Κροῦμμον ἀπὸ τοῦ ν' ἀνορθώσῃ τὴν συμφορὰν ἣν ἔπαθε πρὸ τριῶν μηνῶν, ἀντὶ τοῦλάχιστον νὰ πολιορκήσῃ τὴν Μεσημβρίαν, ἵνα ἀνακτήσῃ τὸ ἀξιόλογον τοῦτο φρούριον καὶ περισπάσῃ τὸ κοινὸν πνεῦμα δι' ἐνεργοῦ τινος ἐνασχολήσεως, ὁ Μιχαὴλ διήγαγεν ἅπαντα τὸν Μάιον μῆνα περιφερόμενος εἰς τὴν Θράκην καὶ μεταδίδων τὴν δυσἀρέσκειαν τοῦ στρατοῦ εἰς τοὺς κατοίκους τῆς εὐρείας ἐκείνης χώρας διὰ τῶν πολυειδῶν καταπιέσεων εἰς τὰς ὁποίας οὗτοι ἐξετέθησαν. Καὶ ἐν τούτοις περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἰουνίου ὁ Κροῦμμος συγκροτήσας νέον στρατὸν ἐνέβαλεν εἰς τὴν Θράκην καὶ ἔστρατοπέδευσεν εἰς Βερσινικίαν, δέκα περίπου λεύγας ἀπέχουσαν τοῦ βασιλικοῦ στρατοπέδου.

Τὰ ἐντεῦθεν ἐπακολουθήσαντα γεγονότα εἶναι μὲν ἐν γένει γνωστὰ ἀλλὰ περὶ τὰ καθέκαστα αὐτῶν ἐπικρατεῖ τὸσαύτη εἰς τοὺς διαφόρους χρονογράφους σύγχυσις καὶ ἀντίφασις ὥστε εἶναι σχεδὸν ἀδύνατον ν' ἀνεύρωμεν ἐν αὐτοῖς ὀλόκληρον τὴν ἀλήθειαν, καὶ μόνον νὰ προσεγγίσωμεν ἴσως δυνάμεθα πρὸς αὐτήν. Ὁ πάντων πλησιέστερος εἰς τὰ πράγματα Θεοφάνης βεβαίως ὅτι οἱ ἀπειροπόλεμοι τοῦ βασιλέως σύμβουλοι, ἀφοῦ πρὸ ἐνὸς μηνὸς κατέπεισαν αὐτὸν νὰ μὴ ἐπιχειρήσῃ τι κατὰ τῶν πολεμίων ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὗτοι δὲν θέλουσι τολμήσει νὰ προσβάλωσι τὸν Μιχαὴλ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ χώρᾳ, νῦν ἐμβαλόντος τοῦ Κρούμμου, πάλιν ἀπέτρεπον τὸν βασιλέα ἀπὸ τοῦ νὰ ἀνταγωνισθῇ πρὸς αὐτόν, ἐνῶ οἱ στρατηγοί, καὶ ὀνομαστὶ ὁ τῶν ἀνατολικῶν Λέων καὶ ὁ τῆς Μακεδονίας Ἰωάννης Ἀπλάκης, προεθυμοῦντο ἀπ' ἐναντίας νὰ πολεμήσωσιν. Ὁ τρόπος καθ' ὃν ἐκτίθενται ταῦτα πάντα εἶναι μέχρι τινὸς δυσεξηγήτος. Ἄνωτέρω ὁ Θεοφάνης ὁμιλῶν περὶ τῶν κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον τοῦ προηγουμένου ἔτους γενομένων ὑπὸ τοῦ Κρούμμου περὶ εἰρήνης προτάσεων ψέγει πικρῶς τοὺς συμβουλευσάντας τὸν πόλεμον καὶ δικαιολογεῖ τοὺς ὑπὲρ τῆς εἰρήνης γνωματεύσαντας, νῦν δὲ ἐπαινεῖ τοὺς στρατηγούς τοὺς ἐπιμείναντας ν' ἀγωνισθῶσιν ἐκ παρατάξεως καὶ ὀνομάζει κακοὺς συμβούλους τοὺς ἐξενεγκόντας τὴν ἀντίθετον γνώμην. Πλὴν τούτου ἐπὶ τοῦ προκειμένου καὶ καθ' ὅλας τὰς περιλιπομένας ἔτι ὀλίγας τῆς χρονολογίας αὐτοῦ σελίδας ἐγκωμιάζει τὸν Λέοντα, ὅστις μετ' οὐ πολὺ βασιλεύσας ὑψώσεν αὐθις τὴν σημαίαν τῆς μεταρρυθμίσεως καὶ ἔφερεν εἰς μέσον κατάστασιν πραγμάτων οὐχὶ βεβαίως εὐχάριστον εἰς τὸν Θεοφάνην. Ἡ δὲ ἐκ προστάγματος τοῦ Πορφυρογεννήτου συνταχθεῖσα χρονολογία παρίστη τὸν Λέοντα ὡς ἐξ ἐπιβουλῆς προτρέψαντα τὸν Μιχαὴλ νὰ πολεμήσῃ, ὡς πρῶτον φυγόντα ἐκ τοῦ πεδίου τῆς μάχης καὶ ἐν γένει ὡς πολιτευθέντα ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ ἐπαγάγῃ ἐκ παντὸς τρόπου τὴν πτώσιν τοῦ βασιλέως καὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀντ' ἐκείνου ἀνάρρησιν. Ἡ αὐτὴ ὁμως χρονογραφία ἐπιφέρει ἐπὶ λέξεως καὶ τὰ ἐξῆς: «Καὶ οὕτω μὲν ταύτη γενέσθαι τὴν μάχην τινὲς ἡμῖν ἐγγράφως παραδεδώκασιν· εἰσι δ' οἱ καὶ τὰς δυνάμεις μᾶλλον τῷ Λέοντι διδάσαι διασῶσαι καὶ καρτερῶς ἀγωνίσασθαι, τῶν βασιλικῶν ταγμάτων ἔθελοκακησάντων καὶ τὴν οἰκίαν προδεδωκότων παράταξιν, ἀλλ' οὐ τοῦ κατὰ τὸν Λέοντα μέρους». Ὡσαύτως καὶ ὁ Γενέσιος ἀναφέρει μὲν τὰ κατὰ Λέοντος θρυλούμενα ἐπιφέρει ὁμως «ὡς δὲ τινες ἔφησαν, ὅτι μόνος ὁ Λέων καθ' ἐν τι μέρος προσβαλὼν